

Aki utoljára nevet

Időpont: Szentháromság utáni 24. vasárnap, 1956. november 11.

Alapige: Máté 9,18-26.

Mikor ezeket mondá nékik, ímé egy főember eljövén leborula előtte, mondván: Az én leányom épen most halt meg; de jer, vesd reá kezedet, és megelevenedik. És felkelvén Jézus követé őt tanítványaival együtt. És ímé, egy asszony, a ki tizenkét év óta vérfolyásban szenved vala, hozzájárulván hátulról, illeté az ő ruhájának szegélyét. Mert ezt mondja vala magában: Ha csak ruháját illetem is, meggyógyulok. Jézus pedig megfordulván és reá tekintvén, monda: Bízál leányom; a te hited megtartott téged. És meggyógyult az asszony abban az órában. És Jézus a főember házához érvén, látván a sípolókat és a tolongó sokaságot, Monda nékik: Menjetek el innen, mert a leányzó nem halt meg, hanem aluszik. És kinevették őt. Mikor pedig a sokaság eltávolították, bemenvén, megfogá annak kezét, és a leányzó felkelt. És elterjede ez a hír abban az egész tartományban.

A mai ige két történetet tartalmaz. Az egyik Jairus leányának feltámasztása, a másik a 12 év óta súlyos beteg asszony meggyógyítása. A két történetben Jézussal kapcsolatban kétféle magatartás figyelhető meg. Az egyik a hódoló hit, a másik a kinevetés.

1. Nézzük az elsőt, a hódoló hitet!

Sötét háttérből ragyog elő az igében két imádkozó alak. Jairus zsinagógafő háza gyászba öltözött. Egyetlen gyermeke, 12 éves leánykája, a halállal birkózik. Márk és Lukács részletesebben mondja el a történetet. Szerintük még csak halálán van, mikor Jairus elindul segítséget keresni, Máté pedig csak ott kezdi el a történetet, mikor az apa leányának halálhírét veszi.

Tizenkét éve beteg a második történet asszonya. Utálatos a betegsége, orvosoktól meggyötört a teste, tisztátalansága kizárja őt a templomból is. Tizenkét éve nem mehetett már templomba.

Mindkettő mindent megpróbált. Hiába. Mindkettő csak Jézusban látja az utolsó, most már egyetlen lehetőséget. Hozzá imádkoznak. A férfi hangosan, az asszony hangtalanul. Mindkettő hódol Neki. A férfi nyíltan, az asszony titokban. Jairus előtte borul le, az asszony mögötte hajol le, hogy ruhája bojtját megérinthesse.

Mindkettő rendíthetetlenül hisz Benne. Jairust nem tudja megtántorítani hitében a szolgák által hozott halálhír, a háza körül jajveszékélő gyászhad, a felesége kisírt szeme, a ravatal borzalmas valósága, megremeg az ajka széle, torkában dobog a szíve, nehezen nyeldesi könnyeit, de nem küldi el Jézust azzal: Köszönöm, elkéztünk. Nincs már szükségem Rád. Hite dacol a látással, reménysége a valósággal.

A beteg asszonyt sem tudja visszariasztani a nagy tömeg Jézus körül. Addig furakodik, míg közelébe ér. Előlről nem tudja megközelíteni, hátulról fér hozzá. Hangosan nem tudja, vagy nem meri elmondani imádságát, ám rendületlenül hisz abban, hogy Jézus e nélkül is tud segíteni. Hisz abban, hogy a legkisebb kapcsolat is Jézussal elegendő ahhoz, hogy életének minden nehéz kérdése megoldódjék.

Mindketten rendületlenül hisznek Jézus hatalmában és irgalmában. Abban, hogy neki semmi sem lehetetlen s abban, hogy ezt az Ő mindenható erejét nem vonja meg azoktól, akik Hozzá könyörögnek. Hiszel-e te is abban, hogy sohasem lehet nagyobb a baj, mint Jézus Krisztus hatalma s nem lehet olyan nagy mélység, ahová az Ő lehajoló szeretete, szívbeli szájalma le ne tudna érni? Hiszel-e ebben rendületlenül, dacolva minden akadállyal, szemekkel, mely mást lát, füleddel, mely mást hall, emberekkel, akik le akarnak beszélni, akik értelmetlennek és fölöslegesnek tartják azt, hogy Jézushoz fordulsz? Követői vagyunk-e ebben a hódoló hitben Jairusnak és a nagybeteg asszonynak?

2. A másik magatartás, mely Jézussal kapcsolatban a mai igében megfigyelhető: a kinevetés. Mire Jézus a gyászházhoz ér, már nagyban folynak az előkészületek a temetéshez. A keleti zsidók nagyon siettek a temetéssel. A gyász nélkülözhetetlen kellékei voltak a fuvolások és a sirató asszonyok, akik a hozzátartozók nevében s azok helyett is világgá óbégatták a család fájdalmát. Mire Jézus a főember házához ér, már ott tolonganak ezek a hivatalos gyászmadarak s a busás fizetség reményében ugyancsak hatalmas jajgatást csapnak. Jézust bántja ez a hivalkodó, üzletszagú, lármás gyász s elkergeti őket: „Menjetek el innen, mert a leányzó nem halt meg, hanem aluszik.” És kinevették őt. /24. v./

A nevetés Isten ajándéka. Gondolj a gyermek rikoltó jókedvére, a nő gyöngyöző kacagására, a férfi harsogó hahotájára! A nevetés az öröm kifejezője és az öröm terjesztője. A nevetésben jelentkező életderű hozzátartozik az élet Isten adta öröm- és erőforrásaihoz.

Az Isten adta áldott nevetésből a Sátán átkozott kinevetést csinál. Kerülhetünk olyan komikus helyzetbe, melyet senki sem tud megállani nevetés nélkül. Ez nem átkozott kinevetés. Ilyenkor talán magunk is tudunk nevetni magunkon. Lehet, hogy nem mindig jóízűen, néha talán szégyenkezve, esetleg kissé fanyarul is. Van azonban gyilkoló kinevetés is, mely nem

életderűt szerez, hanem megkeseredettséget szül. Ilyen a káröröm nevetése, vagy – mint itt Jézus esetében – a gúny, a lenézés, a fölény nevetése.

Ahogy Jézust, úgy a követőit is sokszor nevelteti ki a Sátán. A diák, aki a kollégiumban reggel előveszi a bibliáját s csendes órát akar tartani, hamar céltáblájává válik röpködő gúny-nyilaknak s ütemes kacagó kórusoknak. Ha a munkásszálláson valamelyik dolgozó csendben összekulcsolja kezét a fárasztó napi munka után, hogy elmondja magában szokott esti imádságát, micsoda csúfoló nevetés orkánzik fel körülötte! Hát még mit kap egy honvéd, ha vasárnap csendben elkezd dúdolni – otthoni templomára emlékezve – egy egyházi éneket! Előkelőnek mondott társaságban is kinevetés jár annak, aki nem kacag a többiekkel az elmondott sikamlós vicceken, mert nem akar járni gonoszok tanácsán, megállni bűnösök útján s leülni a csúfolódók székében.

Mint Jairus háza előtt, ma is az a meggyőződés van a gúnyos kinevetés mögött: ők a felvilágosodottak, mi az elmaradottak, ők a reálisak, mi a fantaszták, ők az okosok, mi a bárgyúk!

Vállalod-e Jézussal a kinevetés szenvedését, vagy gondosan elkerülöd, hogy alkalmat adj reá? Tudom, hogy sok esetben az ember szívesebben vállalja a szidást, vagy akár a verést is, mint azt, hogy kinevessék, hogy nevetség tárgyává tegyék, mégis meg kell mondanom, hogy ez a kérdés a hitvallás kérdése s aki túlságosan óvatos, hogy e világ szemében sose lehessen Krisztusért nevetségessé, annál baj van a keresztyén bizonyágtétellel.

3. Melyik győz a két, ellentétes magatartás között, a hódoló hit-e, vagy a fölényeskedő, gúnyos kinevetés? Ezzel a közmondással felelek reá: Az nevet igazán, aki utoljára nevet.

Az evangéliumi történet a mai igében csak egy nevetésről tud: a fuvolások, sirató asszonyok és a tolongó sokaság gúnyos nevetéséről, mellyel kinevették Jézust. Pedig valószínű, hogy Jairus házában is volt második nevetés. Amikor a kislány felült halálos ágyán, mikor elerőtlenedett testét megerősítették egy kis eledellel, bizonyosan kiült orcájára egy bágyadt mosolygás, mellyel szüleire nézett. Milyen visszhangja lehetett ennek a hangtalan nevetésnek a szülőknél? Hogyan borulhatott rá az édesanya kislányára! Az egyik szeme sírt, a másik mosolygott az örömtől. Ajka az egyik pillanatban dadogva magasztalta Jézust, a másikban boldogan, játszadozva gyermekével elkezdett kacagni. Ebben a történetben is áll, hogy az nevet igazán, aki utoljára nevet.

A két kacagás között azonban idő telik el. Nem sok, de nehéz. A két nevetés között közbevetés van. Nem nagy, de nehéz túljutni rajta. Az az út ez, mely Jauris házában küszöbétől a ravatalig tart s az az idő, mely eltelik a sokaság csúfoló nevetése és Jézus „Kelj fel!” szava

között, amíg látássá válik a hit. Kibírod-e ezt a próbaidőt? Mikor hátad mögött élesen, rikoltozva, fölényesen, diadalmasan hahotázik a világ, előtted pedig a hiteddel és reménységeddel ellentétes valóság halottas ágya van, tudod-e rendíthetetlen hittel mondani: Hadd nevéssen ki a világ, én nevetek majd utoljára! Ez a próbaidő nem mindig pár perc, ez a próbás út nem mindig pár lépés, mint Jairuséknál. Néha igen megnyúlik az idő, néha nagyon hosszú és egyre nehezebb lesz az út, de az igazi hit mindig tud várni arra, hogy Isten igazolja.

4. A hódoló hit – ha dacol a nevetségessé válással is – nevető, diadalmas hitté válik, de azután végül is hálás hitté kell válnia.

Az evangélium nem beszél arról, hogy mi volt a történet folytatása. Jairus leányáról nem hallunk többet, az egyháztörténelem azonban beszél a nagybeteg asszonyról. Eusebius, az ókor híres egyház-történetírója írja, hogy az asszony Caesarea Filippiben egy ércszobrot állíttatott Jézusnak gyógyulása emlékére. Eusebius még ismerte ezt a szobrot. Ez a szobor ércbe öntött bizonyágtétel volt arról, hogy Jézus mit tett vele, de arról is, hogy Jézus ugyanezt hajlandó megtenni minden bajba jutott, reménytelen helyzetbe jutott emberrel. Biztatás volt ez a szobor arra, hogy „Higgyetek emberek! Imádkozzatok emberek!” Ne mosolyogjuk ki ennek az asszonynak a háláját. Erről az asszonyról azt írja Lukács, az orvos: „minden vagyonát az orvosokra költötte”. /8,43./ Beleszegényedett a betegségébe, de Jézustól mégsem sajnált semmi áldozatot.

Jairusék házában is volt egy ilyen élő szobor: a feltámasztott kisleány. Élő szobra annak, hogy kicsoda Jézus és micsoda a hit. Jézus Úr a halálon, a hit úr a nevetségesség gyilkoló hatalmán is.

Ilyen ércbe öntött és élő szobrokká kell nekünk is válnunk. Amit Jézusnak adunk, hirdesse az Ő nagyságát, hatalmát, irgalmát s csak utolsó sorban a mi hálánkat azért, hogy mit tett az Úr velünk! Amik pedig vagyunk, az hirdesse, hogy Jézus Úr a halál fölött is s hogy Általa mi is általmentünk a halálból az életbe! Új életre támasztott emberek s Krisztusért hozott hatalmas hálaáldozatok: ezekre van ma is szüksége Isten országának. Ámen.